



Izvješća Hrvatskoga sabora

BROJ 7

26. – 28. SVIBNJA 2010.



TJEDNI PREGLED RADA HRVATSKOGA SABORA od 26. do 28. svibnja 2010.

SADRŽAJ

STRANICA

❖ GODIŠNJE IZVJEŠĆE O SPREMNOSTI OBRAMBENOG SUSTAVA, PROVOĐENJU KADROVSKE POLITIKE I UKUPNOM STANJU U ORUŽANIM SNAGAMA REPUBLIKE HRVATSKE ZA 2009. GODINU, S IZVJEŠĆEM O STANJU OBRAMBENIH PRIPREMA U REPUBLICI HRVATSKOJ ZA 2009. GODINU.	2
❖ PRIJEDLOG ODLUKE O RAZRJEŠENJU PREDSJEDNIKA I ČLANOVA UPRAVNOG VIJEĆA HRVATSKE ENERGETSKE REGULATORNE AGENCIJE	8
❖ PRIJEDLOG ODLUKE O IMENOVANJU PREDSJEDNICE I ČLANOVA NACIONALNOG VIJEĆA ZA ŠPORT	12
❖ KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DOBROVOLJNOM ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU, hitni postupak, prvo i drugo čitanje; KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OBVEZNOM ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU, hitni postupak, prvo i drugo čitanje; KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI, hitni postupak, prvo i drugo čitanje	15
❖ PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O SMANJENJU MIROVINA ODREĐENIH, ODNOSNO OSTVARENIH PREMA POSEBNIM PROPISIMA O MIROVINSKOM OSIGURANJU (hitni postupak; prvo i drugo čitanje)	18
❖ PRIJEDLOG GODIŠNJEG IZVJEŠTAJA O IZVRŠENJU DRŽAVNOG PRORAČUNA REPUBLIKE HRVATSKE ZA 2009. GODINU	23
❖ IZVJEŠĆE O RADU PRAVOBRANITELJICE ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA ZA 2009. GODINU	28
❖ IZVJEŠĆA MANDATNO-IMUNITETNOG POVJERENSTVA	34
❖ NAKNADNO GLASOVANJE	34

18. sjednica Hrvatskoga sabora - nastavak (26. – 28. svibnja 2010.)

Hrvatski je sabor nastavio s radom 18. sjednice 26. svibnja 2010. u 9:30 sati s godišnjim Izvješćem o spremnosti obrambenog sustava, provođenju kadrovske politike i ukupnom stanju u Oružanim snagama Republike Hrvatske za 2009. godinu, s Izvješćem o stanju obrambenih priprema u Republici Hrvatskoj za 2009. godinu.

* GODIŠNJE IZVJEŠĆE O SPREMNOSTI OBRAMBENOG SUSTAVA, PROVOĐENJU KADROVSKE POLITIKE I UKUPNOM STANJU U ORUŽANIM SNAGAMA REPUBLIKE HRVATSKE ZA 2009. GODINU, S IZVJEŠĆEM O STANJU OBRAMBENIH PRIPREMA U REPUBLICI HRVATSKOJ ZA 2009. GODINU

Podnositelj: Vlada Republike Hrvatske

Sadržaj Izvješća: [GODISNJE IZVJESCE OSRH.pdf](#)

Očitovanje radnih tijela: [Odbor za ravnopravnost spolova](#), [Odbor za obranu](#)

 [Videosnimka rasprave](#)

RASPRAVA

O ovom Izvješću zastupnici su raspravljali 26. svibnja 2010. u prijepodnevnim satima zasjedanja.

Klub zastupnika SDP-a; u ime Kluba Boris Šprem

Klub zastupnika SDP-a smatra da ponuđeno Izvješće treba prihvatiti jer je kvalitetnije od onih za 2007. i 2008. godinu. To je ujedno i povod da se ukaže na neke značajke i probleme koje taj dokument ne uspijeva prikriti, kaže Šprem. Izrazio je uvjerenje će se predstojećim ustavnim promjenama poboljšati sustav odlučivanja u sferi obrane, što bi trebalo uroditi boljim rezultatima od dosadašnjih. Riječ je o izmjeni članka 7. Ustava koja predviđa da će ubuduće o svim pitanjima koja se tiču bitnih odluka u obrambenom sektoru suodlučivati i predsjednik Republike Hrvatske (SDP je

to predložio još prije izbora aktualnog predsjednika).

Zastupnik se u nastavku osvrnuo na rad saborskog Odbora za obranu, formiranog prije dvije godine, koji je od početka razvio specifičan način rada. Naime, uz klasične zadaće matičnoga radnog tijela članovi Odbora se na terenu upoznaju sa stanjem u Oružanim snagama i problemima u tom sektoru. Među ostalim, održali su sastanak s čelništvima Ministarstva obrane i Glavnog stožera Oružanih snaga, posjetili Hrvatsko vojno učilište, a predstoje im i posjete Hrvatskoj kopненоj vojsci, Ratnoj mornarici i Ratnom zrakoplovstvu. Svaka tri mjeseca Odbor dobiva izvješće Ministarstva o ukupnom stanju u Oružanim snagama i o sudjelovanju naših pripadnika u mirovnim misijama u inozemstvu. Nažalost, još uvijek nije realiziran njihov zahtjev iz prosinca 2008., da izaslanstvo Hrvatskog sabora posjeti pripadnike naših Oružanih snaga u Afganistanu. Kako Sabor može obavljati demokratski nadzor nad radom Oružanih snaga ako njegovo matično radno tijelo ne može dobiti ni pismeni izvještaj o incidentu četvorice pripadnika Hrvatske vojske u Afganistanu, u rujnu prošle godine – pita Šprem (prema pisanju medija navodno su odbili zapovijed da odu na teren jer nisu bili dobro opremljeni).

Na kraju je postavio resornom ministru više upita - zašto se kasni s dopunom ili obnovom strateških dokumenata u obrambenom sektoru; zbog čega je obuka dobrovoljnih ročnika potihom skraćena sa 14 na 8 tjedana, zašto u Ministarstvu nedostaje djelatnih vojnih osoba, dok istovremeno postoji višak državnih službenika i namještenika. Upozorio je i na činjenicu da su piloti u neravnopravnom položaju prema drugim studentima koji studiraju prema bolonjskom procesu (školuju se 5 godina, ali titulu magistar dobivaju tek nakon 8 do 10 godina letenja). Spomenuo je i to da je zapela prodaja 2 tisuće vojnih stanova, jer su precijenjeni (riječ je o stanovima starim 40, 50 godina). Na kraju je zaključio da bi se moglo puno više napraviti uz bolju suradnju Ministarstva obrane, matičnog Odbora i Sabora.

Potaknut njegovim riječima ministar obrane **Branko Vukelić** je, među ostalim, napomenuo da je proces preustroja ureda i uprava za obranu te zbrinjavanja viška zaposlenih proveden vrlo transparentno. To potvrđuje i pismo Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika RH upućeno nadležnim ministarstvima i Uredu za socijalno partnerstvo. Stoga, molim vas, govorimo argumentima, a ne s političkih pozicija jedne stranke, apelirao je na Šprema. Podsjetio ga je i na to da je od načelnika

Glavnog stožera Oružanih snaga dobio informacije o incidentu u Afganistanu, još prije nego što je provedena istraga (stegovni postupak protiv četvorice vojnika je u tijeku).

U nastavku je izrazio uvjerenje da će se ove godine realizirati posjet saborskog izaslanstva našim postrojbama u Afganistanu (procjenjuju se i sigurnosni aspekti tog putovanja). To će zasigurno pridonijeti boljem razumijevanju saborskih zastupnika i članova matičnog Odbora o situaciji u Afganistanu i o položaju naših vojnika koji sudjeluju u toj mirovnoj operaciji, kaže Vukelić. Pojasnio je i to da je obuka dobrovoljnih ročnika skraćena odlukom Glavnog stožera Oružanih snaga.

Klub zastupnika HDZ-a; u ime Kluba dr.sc. Krešimir Ćosić

Po ocjeni Kluba Izvješće je vrlo iscrpno i sveobuhvatno, ali možda nedovoljno analitično. Neka pitanja koja su od izuzetne važnosti za spremnost Oružanih snaga RH, posebno u uvjetima globalne gospodarske krize, nisu dovoljno naglašena. Primjerice, analiza utjecaja globalne financijske krize na stanje, opremanje i modernizaciju Oružanih snaga je itekako aktualna i važna tema. Ne manje važno je i pitanje kvalitete našega vojnog školstva i njegove usklađenosti sa civilnim sustavom izobrazbe te sudjelovanje stranih časnika i dočasnika u institucijama za izobrazbu u Oružanim snagama RH (to je važan dio međunarodne suradnje). Prijeko je potrebno razgovarati i o efektima smanjenja obrambenog proračuna na provedbu dugoročnog programa razvoja Oružanih snaga. Posebnu pažnju zahtijevaju međunarodna, bilateralna te multilateralna obrambena suradnja i sva pitanja vezana uz nadzor naoružanja i mjere izgradnje povjerenja i sigurnosti, posebno u regiji. Analiza kvalitete ljudskih resursa je također izuzetno važna tema koja zaslužuje više rasprave ne samo u Saboru, nego i na čitavom nizu različitih okruglih stolova, tribina, itd. Što se tiče materijalnih resursa, valja naglasiti da se oružje i vojna oprema uglavnom nabavljaju u inozemstvu, jer su mogućnosti domaće industrije vrlo ograničene. Stoga su inicijative i naponi da se dio opreme Oružanih snaga proizvede u Hrvatskoj itekako važni i treba ih poduprijeti, kaže Ćosić.

U nastavku je govorio o važnosti sudjelovanja pripadnika naših Oružanih snaga u međunarodnim mirovnim misijama (to je jedan od najznačajnijih doprinosa sveukupnoj vanjskoj politici Republike Hrvatske). Doprinos Oružanih snaga RH mirovnoj operaciji NATO-a u Afganistanu, gdje se trenutno nalazi više od 300 naših

pripadnika, prepoznatljiv je na široj međunarodnoj sceni, kao i misije na Kosovu i niz drugih u kojima sudjeluju hrvatski dočasnici, časnici i vojnici (npr. na Golanu, u Somaliji, u Bosni i Hercegovini, itd.). Zahtjevne mirovne operacije zahtijevaju dodatnu obuku tih kadrova. Treba voditi računa i o kvaliteti njihova života, opremljenosti i sigurnosti, ali ne treba zanemarivati ni moguće probleme tzv. posttraumatskog ratnog sindroma. Hrvatski časnici, kao mentori obuke pripadnika oružanih snaga Afganistana, trebali bi imati iste uvjete i opremu i u Republici Hrvatskoj. Nažalost, zbog smanjenja obrambenog proračuna neki projekti modernizacije Oružanih snaga RH su reducirani.

Odnos medija prema Oružanim snagama RH, posebno radu hrvatskog kontingenta u Mirovnoj operaciji u Afganistanu, mora biti kvalitetniji, ozbiljniji i odgovorniji, napominje zastupnik. Kako reče, na takav zaključak su ga ponukali senzacionalistički članci u medijima, poput napisa da se oklopnjak HVO-a pokvario usred bitke s Talibanima, što ne odgovara istini. Na kraju je najavio da će Klub zastupnika HDZ-a poduprijeti Izvješće.

Klub zastupnika IDS-a; u ime Kluba Damir Kajin

Stječe se dojam da je Izvješće u najmanju ruku uljepšano. Naime, sa 4,7 mlrd kuna, koliko je ove godine osigurano u Proračunu za Oružane snage, ne možemo imati bolje zrakoplovstvo, bolju obalnu stražu ili mornaricu, bolje transportere, itd. Lani je za tu namjenu bilo osigurano više od 5 mlrd. kuna, ali je glavnina sredstava potrošena za plaće i materijalne rashode, tako da je za opremu ostalo svega 147,1 mln. kuna. S tom se svotom sustav ne može ni održavati, a kamoli dodatno opremiti, upozorava zastupnik. O alarmantnoj situaciji u ratnom zrakoplovstvu – kaže - najbolje svjedoči činjenica da na papiru imamo 12 MIG-ova, dok su u prosjeku jedva 4 spremna za obavljanje zadaća. Na nedavnoj proslavi obljetnice vojno-redarstvene operacije „Bljesak“ prvi puta nije bilo preleta borbenih aviona, jer su u tom trenutku samo dva MIG-a bila ispravna. Dobro su opremljeni i sjajno obučeni jedino naši vojnici u Afganistanu (svaki od njih stoji hrvatski obrambeni proračun oko 750 tisuća kuna). Po mišljenju zastupnika trebalo bi razmisliti o njihovu povlačenju iz te izgubljene Misije, jer su sve češće u zoni sukoba. Nije sporno da trebamo ispuniti standarde Europske unije, zbog nas samih, ali cjelokupna obrambena politika Republike Hrvatske zadnjih

je godina isključivo podređena NATO-u, Europi, Ujedinjenim narodima i sl. Hvala bogu, Hrvatska nije ugrožena, ali zadaća je naše obrambene politike u prvom redu pratiti NATO, umjesto stvaranja nekih drugih uvjeta na ovim prostorima.

Hrvatska će zasigurno morati nabaviti nešto vojne opreme, pa će možda kupiti i avione (najbolje bi bilo da se zamijenimo sa Šveđanima koji nam nude avione za brodove). Vrijeme je i da se poveže vojna industrija s prostora bivše Jugoslavije radi zajedničkog nastupa na trećim tržištima s određenim proizvodima, smatra zastupnik. Pozdravio je akciju prodaje vojnih stanova djelatnicima zaposlenim u obrambenom sektoru te izjavio da bi volio saznati istinu i o poduzetničkim aktivnostima nekih generala.

Budući da imamo gotovo neoperativnu vojnu opremu i ubuduće ćemo se, kao i 91., možda morati oslanjati isključivo na sjajne mladiće i djevojke koji služe u našim postrojbama, zaključio je na kraju.

Klub zastupnika HNS-a;u ime Kluba dr.sc. Miljenko Dorić

Zastupnik je uvodno izrazio zadovoljstvo činjenicom da je raspravi o ovoj temi nazočan resorni ministar. Konstatirao je da Izvješće nije kompletno, jer nedostaju neki važni podaci („nije li slučajno da nam ga je Vlada poslala upravo 1. travnja?“). Primjerice, nema podataka o tome koliko je sredstava uloženo za realizaciju dugoročnog plana razvoja Oružanih snaga. S obzirom na to da je ranijih godina realiziran s oko 50 posto, postavlja se pitanje njegove ostvarivosti i eventualno potrebe revizije. U Izvješću se, među ostalim, govori o uvođenju novih plovnih jedinica, a nema ni riječi o opremanju raketnih topovnjača koje je započelo prije 10 godina i još uvijek nije završeno. Od planiranih tisuću iz sustava Ministarstva obrane izdvojena su samo 372 državna službenika i namještenika, iako je trošak njihova zadržavanja višestruko veći od troškova izdvajanja. Čini se da se radi o lošoj organizaciji poslova ili razlozima koji su iz Izvješća potpuno izostavljeni, tvrdi Dorić.

U nastavku je pohvalio rad matičnog Odbora za obranu te od predstavnika predlagatelja zatražio odgovore na sljedeća pitanja: Zašto je Hrvatska još u promatračkom statusu u multinacionalnoj brigadi Kvadrilaterale u koju je ušla davne 2002. godine; kako to da je tek sada osnovana radna skupina za procjenu i kategorizaciju vojnih objekata, ako proces njihove prenamjene traje već 10 godina;

zašto proces sukcesije vojne imovine traje tako dugo; kako to da je u Izvješću sadržano i protupožarno zrakoplovstvo koje s vojskom nema gotovo nikakve veze; hoće li MIG-ovima koji se spominju isteći operativna sposobnost prije nego se nabave novi i hoćemo li u tom slučaju zatražiti zračnu zaštitu od neke susjedne države?

Klub zastupnika HSS-a; u ime Kluba Stanko Grčić

Zastupnik je najprije pohvalio sve pripadnike Oružanih snaga Republike Hrvatske koji su u Afganistanu, kao i pripadnike policije te civilno osoblje koje sudjeluje u drugim mirovnim ili humanitarnim operacijama diljem svijeta. To se odnosi i na ostale pripadnike Oružanih snaga, policije, vatrogastva, gorske službe spašavanja te drugih institucija ili udruga koje profesionalno ili dragovoljno skrbe za obranu sigurnosti i zaštitu Republike Hrvatske i njenih građana. Najavio je da će Klub HSS-a podržati Izvješće, iako nisu sigurni da pored Oružanih snaga u dovoljnoj mjeri obuhvaća i druge dijelove obrambenog sustava te njegov odnos s drugim dijelovima sustava nacionalne sigurnosti. Naime, brze promjene u međunarodnim odnosima i novi sigurnosni izazovi i rizici (nevojne ugroze) traže nova rješenja, kako na nacionalnoj tako i na međunarodnoj razini. Posebno je teško odrediti udio vojne i civilne komponente u tom procesu.

Po ocjeni Kluba HSS-a proces reformi u Ministarstvu obrane, posebno u njegovom vojnom dijelu, daleko je bolji nego u bilo kojem segmentu državne uprave. Nažalost, i te su reforme ponekad spore, napose kad je riječ o modernizaciji materijalnih resursa (uglavnom zbog financijskih razloga).

Sukladno načinu rada u NATO državama Ministarstvo obrane je usvojilo metodu upravljanja obrambenim sustavom putem godišnjih smjernica obrambenog planiranja te doradilo zakonsku i podzakonsku regulativu (doduše, samo za potrebe vojne komponente). Okončan je ustroj Obalne straže pa se nadamo da su stečeni bolji uvjeti za zaštitu Jadrana. Pojačan je nastavak sudjelovanja u mirovnoj operaciji NATO-a u Afganistanu, utvrđeni su prioriteti modernizacije Oružanih snaga RH (u to se uključuje i gospodarstvo). Radi se na opremanju i obuci deklariranih postrojbi za mirovne operacije, te na izdvajanju i prijemu novog osoblja. Izdvajaju se djelatnosti koje nisu usko vezane uz upravljanje obranom i prenamjenjuju vojne nekretnine.

Po mišljenju zastupnika u sljedećem Izvješću trebalo bi predočiti preciznije

informacije o stanju na pojedinim razinama nositelja civilne obrane (npr. središnja tijela državne uprave, županije i dr.). Naime, posjedujemo dugoročni plan razvoja Oružanih snaga RH, ali ne i ukupnoga nacionalnog sigurnosnog sustava države. Osim toga, treba žurno poraditi na razvoju civilno-vojnog kriznog planiranja i upravljanja u izvanrednim situacijama i krizama jer je to područje u popriličnom zaostajanju za modernim trendovima i uvjetima koji se postavljaju pred našu državu.

U pojedinačnoj raspravi sudjelovali su: **Arsen Bauk (SDP), Gordana Sobol (SDP), Niko Rebić (HDZ), Berislav Rončević (HDZ), Anđelko Mihalić (HDZ) i Josip Đakić (HDZ).**

Hrvatski je sabor 28. svibnja prihvatio Godišnje izvješće o spremnosti obrambenog sustava, provođenju kadrovske politike i ukupnom stanju u Oružanim snagama RH za 2009. godinu, s Izvješćem o stanju obrambenih priprema u Republici Hrvatskoj za 2009. godinu (94 glasa „za“ i 5 „suzdržanih“).

M.Kozar

*** PRIJEDLOG ODLUKE O RAZRJEŠENJU PREDSEDNIKA I ČLANOVA UPRAVNOG VIJEĆA HRVATSKE ENERGETSKE REGULATORNE AGENCIJE**

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Sadržaj Prijedloga odluke: [PRIJEDLOG ODLUKE HERA](#)

Očitovanje radnih tijela: [Odbor za gospodarstvo](#)

 [Videosnimka rasprave](#)

RASPRAVA

Hrvatski sabor je o ovoj točki raspravljao 26. svibnja 2010. godine.

Klub zastupnika SDP-a; u ime Kluba Gordan Maras

Klub zastupnika će podržati razrješenje predsjednika i članova Upravnog vijeća HERA-e. Ipak, upozoravaju da se istovremeno s razrješenjem trebalo izići s prijedlogom za nova imenovanja, jer je HERA regulatorna agencija koja nadzire čitav energetske sektor. „Smatramo da je nedopustivo da se nađemo u zrakopraznom

prostoru narednih nekoliko mjeseci“. Zastupnik je naglasio da Klub nije bio zadovoljan radom HERA-e i da je upozoravao da se Upravno vijeće HERA-e treba mijenjati. Govoreći o predsjedniku Upravnog vijeća HERA-e Tomi Galiću, zastupnik je rekao da su njegov rad obilježile brojne afere, između ostalog da nije smijenjen kada je kupovao stan od HEP-a po povlaštenoj cijeni, od tvrtke koju je upravo HERA na čelu s njim trebala nadzirati.

Zastupnik je naglasio da svi skandali koji se vezuju uz ime Tome Galića nisu bili dovoljan razlog za njegovu smjenu, već razlog za smjenu postaje taj što „nije obavijestio premijerku Kosor da je riješio određeni predmet i dao mišljenje određenim tvrtkama koje se bave energetsom djelatnošću“. Zastupnik drži da je odluka HERA-e objavljena sukladno zakonu na portalu HERA-e i time je bila dostupna cijeloj javnosti. No, problem je bio u tome što premijerka Kosor nije bila direktno obaviještena, smatra zastupnik. „Aferе nisu bile razlog smjene, ali zato što nisi obavijestio premijerku Kosor jest razlog“. Zastupnik drži da regulatorne agencije zato i ne rade svoj posao kako treba, jer se boje kako će pojedine njihove odluke imati odjeka u vladi i hoće li zbog toga eventualno biti smijenjeni. „Naravno da to nije dobro i naravno da tako ne treba i ne smije biti, a zbog toga imamo probleme i s Agencijom za tržišno natjecanje“. Istaknuo je da je smisao regulatornih agencija mogućnost regulacije pojedinog tržišta i zaštita hrvatskih potrošača od negativnih utjecaja tržišta i monopolističkog ponašanja pojedinih tvrtki. Regulatorne agencije tu svoju dužnost ne vrše, „ali rade po diktatu politike što god treba“.

Zastupnik se osvrnuo i na strukturu Upravnog vijeća HERA-e, u kojem su čak troje od petoro članova uprave bivši zaposlenici HEP-a, među njima i gospodin Galić. „Pa kakva je to onda regulacija tržišta kada toliki utjecaj ima jedna tvrtka na regulatorno tijelo?“ Postavio je pitanje zašto HERA nikada nije napravila nadzor nad HEP-om koja je najveća tvrtka u tom sektoru i zašto stručne službe HERA-e nikada nisu ušle u HEP. „Da jesu, da su radile svoj posao, ne bi bilo skandala HEP-TLM i prodaje jeftinije struje. No, to nije zasmetalo premijerku Kosor“.

Na kraju je ponovio da Klub podržava predložene smjene Upravnog vijeća, ali samo iz razloga vidljivih nepravilnosti u njihovom radu. S druge strane ne podržavaju način rada Vlade, jer on pridonosi upravo tome da regulatorne agencije još slabije rade svoj posao. „Agencije moraju tu biti radi potrošača, a ne HDZ-a“, rekao je.

Zamolio je da prilikom predlaganja novih članova Upravnog vijeća HERA-e, Vlada vodi računa da oni ne budu u sukobu interesa. „Ne mogu 3 od 5 članova HERA-e doći iz tvrtke koju bi oni trebali nadzirati, regulirati i odobravati im cijene, to je praksa koja je nedopustiva. Za kraj je postavio pitanje kako se očekuje da ljudi koji su donedavno bili zaposlenici određenih tvrtki, sada nadziru rad tih istih tvrtki i štite interes potrošača, a ne svojih bivših tvrtki.

Klub zastupnika HDZ-a; u ime Kluba Dragan Kovačević

Klub će podržati Odluku o razrješenju predsjednika i članova Upravnog vijeća HERA-e. Zastupnik je napomenuo da neovisnost koju treba imati HERA ne znači da je netko izvan sustava i da može raditi što hoće. „Mi smatramo da svi u sustavu trebaju biti odgovorni. Neovisnost je vezana uz neovisnu stručnu procjenu, to nitko ne dovodi u pitanje, ali kada ta neovisna struka pristupi selektivno, kada tendenciozno tempira kada će donijeti neko mišljenje i kada će ga pustiti u javnost, onda to više nije struka, već nešto drugo. Takvim postupcima sami su članovi Upravnog vijeća doveli u pitanje svoju neovisnost“.

Napomenuo je da Vlada predlaže članove Upravnog vijeća, a Sabor ih imenuje. Prema tome, HERA je dio sustava i ona treba obavljati svoj dio posla i pridonosi ukupnoj energetskej politici države. „Soliranje, nepoštivanje procedure, odugovlačenje procedure i selektivan pristup, ne može biti način rada tako jedne važne institucije i za to se mora snositi odgovornost“. Drži da je HERA selektivnim postupanjem dovela u pitanje tržišnu ravnopravnost, jer je dovela u diskriminirajući položaj nekoliko tvrtki u sustavu toplinarstva. Tako je HERA zahtjeve za davanje mišljenja razmatrala kroz razdoblje od punih 5 mjeseci da bi na kraju utvrdila mišljenje samo za pojedinačne toplinarske tvrtke u energetskej sektoru.

Zastupnik je istaknuo da sve mjere, tako i poskupljenja u vrijeme gospodarske krize, moraju biti usklađene i da nije dopustivo da netko solira u sustavu. Dodao je da Vlada ulaže ogromne napore kako bi stabilizirala energetskej sektor, koji ima ključni utjecaj na cijene i na standard građana i da to ne može biti dovedeno u pitanje neodgovornim ponašanjem HERA-e. Stoga Klub podržava Prijedlog odluke o razrješenju Upravnog vijeća HERA-e.

Klub zastupnika HNS-a; u ime Kluba Goran Beus Richembergh

„Ništa nije vrijedilo što smo mi u ovome Domu ukazivali na propuste u proceduri, na propuste u poštivanju statuta i u poštivanju zakona o regulaciji energetske djelatnosti, o tome da je potpuno nedopustivo da se cijene povisuju odjednom za 47 posto, kao što je to bio slučaj u Velikoj Gorici. Ništa nije vrijedilo kada smo govorili o skandalima koji se vuku za HERA-om kao takvom, za ljudima koji je vode. Ali kada je Agencija poštujući proceduru u ovom slučaju, pokušala doista biti neovisna od Vlade i kada je objavila neobvezujuće mišljenje na svojim web stranicama, to se nije uklopilo u politiku Vlade i istog časa je upaljen alarm i bilo je jasno da Galić i njegov tim ne mogu opstati“.

Zastupnik je nastavio kritičnim tonom pitajući kakva se poruka sada šalje regulatornim agencijama u Hrvatskoj. Drži da je poruka slijedećeg sadržaja: „Da ti nije palo na pamet zauzeti stav koji najprije nisi iskomunicirao s nadležnim ministarstvom odnosno s Vladom“. Dodao je da je HERA odgovorna Hrvatskome saboru, a ne Vladi Republike Hrvatske. Također, napomenuo je da građani zasigurno neće zaboraviti da su preko noći dobili više od 45 posto uvećane račune pa su na taj način na svojoj koži osjetili što to znači kad se politika u vrijeme ekonomske krize „petlja u regulaciju energetske djelatnosti“.

Na kraju je rekao da je ovim Prijedlogom Vlada RH dovela Sabor u nezavidan položaj. S jedne strane nitko ne može podržati sadašnje Upravno vijeće HERA-e, a s druge strane „moramo biti svjesni da ovakav pristup Vlade ruši ugled Sabora“.

U pojedinačnoj raspravi sudjelovali su: **Nenad Stazić (SDP)**, **Dragutin Lesar (Hrvatski laburisti)**, **Krunoslav Markovinović (HDZ)**, **Zvonimir Mršić (SDP)** i **Slavko Linić (SDP)**.

O ovoj Odluci glasovat će se naknadno.

S. Šurina

*** PRIJEDLOG ODLUKE O IMENOVANJU PREDsjedNICE I ČLANOVA NACIONALNOG VIJEĆA ZA ŠPORT**

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Sadržaj Prijedloga: [PRIJEDLOG ODLUKE NACIONALNO VIJECE ZA ŠPORT](#)



[Videosnimka rasprave](#)

RASPRAVA

O Prijedlogu Odluke o imenovanju predsjednice i članova Nacionalnog vijeća za šport zastupnici Hrvatskoga sabora raspravljali su 26. svibnja 2010. u 15:40. Rasprava je trajala sat i petnaest minuta .

Klub zastupnika HDZ-a; u ime Kluba Perica Bukić

Zastupnik Bukić uvodno ističe da kao bivši športаш pozdravlja Vladinu Odluku o formiranju Nacionalnog vijeća za šport, pogotovo uzevši u obzir trenutačnu gospodarsku i socijalnu krizu koja vlada u državi. Na taj način najbolje pokazuje da joj je izuzetno stalo do športa te stvara mogućnosti za rješavanje nagomilanih problema u športu, počevši od financiranja športa pa sve do brige o profesionalnom športu i športskim objektima. Bukić dalje navodi razloge zbog kojih smatra da je osnivanje ovog Vijeća od presudne važnosti za šport i športашe, od samog broja ljudi uključenih u šport direktno kao rekreativni ili profesionalni športашi, do indirektnih milijuna ljudi koji šport prate putem televizije, radija i ostalih medija. Kao drugi važan razlog Bukić ističe utjecaj športa na zdravlje populacije, uključivanje invalidnih osoba u svakodnevni život te ogromnu ulogu koju šport ima u odgoju i obrazovanju mladih te stvaranju samopouzdanja i vjere u sebe. Šport je, dalje kaže zastupnik, i najbolje sredstvo za borbu protiv alkoholizma, duhana, droga i svih ostalih vrsta ovisnosti, a ne smije se zanemariti ni promidžbena uloga športa, jer športашi najbolje pridonose turističkoj promociji svake države, pa tako i Hrvatske. Bukić u nastavku definira ulogu Vijeća za šport kao krovnog stručnog tijela „koje se brine za razvoj i kvalitetu športa u Republici Hrvatskoj, raspravlja o pitanjima od značaja za šport, potiče i predlaže mjere za unapređenje športa, daje mišljenje Vladi Republike Hrvatske o

Prijedlogu Nacionalnog programa športa, itd.“

„Iz svega ovoga očita je važnost Nacionalnog vijeća za šport“, istaknuo je zastupnik, izrazivši istodobno nadu da će „ono imati punu potporu, ne samo Vlade i ministarstva već i svih nas u Saboru.“

Bukić se završno osvrnuo na sastav Vijeća koje, prema odredbama članka 4. Zakona o športu, imenuje Sabor, a na prijedloge Vlade Republike Hrvatske, Hrvatskog olimpijskog odbora, Hrvatskog paraolimpijskog odbora, Hrvatskog športskog saveza gluhih te Kineziološkog fakulteta sveučilišta u Zagrebu. Rekavši kako osobno poznaje sve predložene članove Vijeća te izrazivši posebno zadovoljstvo predloženom Predsjednicom Vijeća, Danirom Bilić, Bukić je istaknuo da je „uvjeren da ćemo napokon dobiti tijelo koje će imati i ovlasti i mogućnosti i naravno, znanja i sposobnosti skrbiti se o svim potrebnim segmentima razvoja i napretka športa u Hrvatskoj.“

Klub zastupnika SDP-a; u ime Kluba Marija Lugarić

Zastupnica Lugarić uvodno kaže da se s ovom Odlukom kasni „samo nešto manje od tri i pol godine“, budući da je temeljem Zakona o športu koji je stupio na snagu negdje koncem lipnja 2006. godine Nacionalno vijeće za šport trebalo biti imenovano u roku od 9 mjeseci.

Zastupnica Lugarić se složila sa zastupnikom Bukićem da se radi o tijelu od izuzetne važnosti za Republiku Hrvatsku te je upitala zašto se s imenovanjem tako važnog tijela kasnilo više od tri godine? Lugarić je dalje rekla da je „početkom 2008. godine uputila zastupničko pitanje na tu temu Ministarstvu obrazovanja, znanosti i športa i dobila odgovor da se to imenovanje samo što se nije dogodilo.“ Sukladno tome, nastavlja Lugarić, „SDP prvo zahtijeva odgovor zašto se na ovo imenovanje čekalo tri i pol godine, odnosno zašto se do sada nije poštivao Zakon.“ Temeljem Zakona o športu, nastavlja, „kasni se s još odluka koje su trebale bit donesene prije nekoliko godina, primjerice, o mreži športskih građevina“, a budući da nisu, dovele su do brojnih prijevora i Uredbi Vlade i posebnih odluka kada su se gradile dvorane za Svjetsko rukometno prvenstvo.

Lugarić dalje naglašava da „ova Odluka ima formalnih nedostataka“, jer se radi o prvom imenovanju, prigodom kojeg se, temeljem Zakona o športu, trebalo imenovati

6 članova Vijeća na razdoblje od dvije godine, a 6 članova na razdoblje od četiri godine, a to u Prijedlogu odluke nije definirano. Sukladno tome, ovu Odluku se ne može izglasati jer je suprotna Zakonu.

U nastavku izlaganja Lugarić je rekla da je jedna od najvažnijih uloga Vijeća davanje mišljenja u donošenju programa športa, koji je trebao biti ključan dokument kojim bi se utvrđivali ciljevi i zadaće u športskim aktivnostima „Nažalost, Vlada ne samo da nije predložila Program športa, niti ga je Sabor izglasao, nego se čini da ona na njemu uopće ne radi“, kazala je dalje zastupnica. To pokazuje da Vladi, osim brige za nogomet, i nije osobito stalo do športa i njegova razvoja. Zastupnica drži da je rekreativni šport onaj koji ljude čini zdravima, a profesionalni ih zapravo čini invalidima, stoga to treba biti prioritet Vijeća, ali i samog Nacionalnog programa športa. U svemu tome je ključno da razvoj športa treba biti usmjeren djeci i mladima i tome treba dati prioritet, financijski, medijski, stručni i svakakav drugačiji, dodala je Lugarić.

Završno se osvrnula na sastav Vijeća te rekla da je ono u suprotnosti i sa Zakonom o ravnopravnosti spolova, jer „iako za predsjednicu ima ženu, vrhunsku športašicu“, nema potrebnih minimalnih 40% članova jednog od spolova, u ovom slučaju ženskog.

Za kraj je Lugarić istaknula „da za SDP mnoga imena s popisa nisu sporna i ako se isprave neke negativnosti mogu čista srca podržati ovu Odluku, iako bi radije vidjeli da u onom dijelu gdje su predlagatelji institucije koje nisu Vladine, „osobe koje su se istaknule u amaterskom športu, osobe možda mlađe, produktivnije i inovativnije u smislu razvoja športa, a što je na kraju krajeva i temeljni cilj ovog Vijeća.“

Klub zastupnika HNS-a/HSU-a; u ime klubova Miljenko Dorić

Zastupnik Dorić je na početku izlaganja naglasio da nakon zastupnice Lugarić nema mnogo toga za dodati. Dorić je „kao sveučilišni profesor, s profesionalnom deformacijom“ zastupnicima ponudio pet različitih odgovora sa svrhom da zaokruže odgovor za koji smatraju da je točan. Pri tome se osvrnuo na: „brzinu kojom je Vlada donijela odluku“; „brigu koju Vlada i Sabor pokazuju prema športu“; „brigu koju Vlada i Sabor poklanjaju provedbi zakona“; „umiješanost politike pri odabiru članova Vijeća“ i „zaslužnost predloženih športaša da budu članovi Nacionalnog vijeća.“ Bez obzira na

odgovor za koji zastupnici drže da je točan, rekao je završno Dorić, klubovi HNS-a i HSU-a će podržati Prijedlog odluke jer „šport dobiva ocjenu 5, ali politika ocjenu 2.“

U pojedinačnoj raspravi sudjelovali su: **Dragutin Lesar (HL); Perica Bukić (HDZ); Šimo Đurđević (HDZ); Vedran Rožić (HDZ); Gordana Sobol (SDP).** Zastupnici će o Prijedlogu odluke glasovati kada se za to steknu uvjeti.

V. Goldberger

*** KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DOBROVOLJNOM ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU, hitni postupak, prvo i drugo čitanje**

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Sadržaj Prijedloga zakona: [PZ_541.pdf](#)

Očitovanje radnih tijela: [Odbor za ratne veterane](#), [Odbor za zakonodavstvo](#), [Odbor za zdravstvo i socijalnu skrb](#)

*** KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OBVEZNOM ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU, hitni postupak, prvo i drugo čitanje**

Sadržaj Prijedloga zakona: [PZ_542.pdf](#)

Očitovanje radnih tijela: [Odbor za zakonodavstvo](#), [Odbor za zdravstvo i socijalnu skrb](#)

*** KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI, hitni postupak, prvo i drugo čitanje**

Sadržaj Prijedloga zakona: [PZ_543.pdf](#)

Očitovanje radnih tijela: [Odbor za zakonodavstvo](#), [Odbor za zdravstvo i socijalnu skrb](#), [Odbor za lokalnu i područnu \(regionalnu\) samoupravu](#)

 [Videosnimka rasprave](#)

RASPRAVA

O ovim prijedlozima zastupnici Hrvatskoga sabora raspravljali su u objedinjenoj raspravi 26. svibnja 2010. godine

Klub zastupnika SDP-a; u ime Kluba Mirando Mrsić

Upozorivši zastupnike da ekonomska kriza u Hrvatskoj još nije prošla, zastupnik je naglasio da skrb za zdravlje ne smije biti humanitarni program niti odraz interesa, želja i procjena onih koji pružaju zaštitu već da se zdravstvena zaštita treba oblikovati prema mjeri onih koji ju trebaju. Reforma zdravstva jedan je od odgovora na prijetnju ekonomske krize, ali bi ona trebala biti rezultat konsenzusa, a ovakav prijedlog to nije, dodao je. Zastupnik je u izlaganju podsjetio na nedavne odluke Vlade i na predložena rješenja koja je ocijenio nepravovremenima i neadekvatnima. Sustav danas nije jednako dostupan svima, nema ujednačenih kriterija razvoja, nema kontrole kvalitete ni stručno ujednačenih smjernica. Međutim, rekao je zastupnik Mrsić, svima je jasno da u Hrvatskoj reformu treba provesti i da Hrvatska ne može održati svoje kapacitete i zdravstveni standard bez nje. Također je upitao je li Nacionalna strategija razvitka zdravstva od 2006. do 2011. godine još uvijek na snazi ili smo je ovom reformom zdravstva stavili izvan snage. Za zdravstvo se izdvaja gotovo 27 milijardi kuna, što je veliko opterećenje i mi bismo pozdravili mjere koje idu u tom pravcu da se smanji to opterećenje, tj. da se racionalizira sustav. U ovim zakonima to se ne vidi, a ne vidi se ni u reformi koja je u više navrata predstavljena u dijelovima. Zastupnik je zaključio da bi trebalo provesti sveobuhvatnu raspravu o tome kakvu zdravstvenu zaštitu želimo i možemo osigurati građanima Hrvatske. Po nama, rekao je, okosnica bi trebala biti dom zdravlja koji bi bio subjekt ugovaranja zdravstvene zaštite s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje. Na taj način bi lokalna samouprava u koju se svi kunemo mogla utjecati na kvalitetu zdravstvene skrbi na svom području.

Klub zastupnika HNS-a/HSU-a; u ime Kluba Miljenko Dorić

Klub HNS/HSU će podržati dva od tri ova zakona, rekao je uvodno zastupnik, a većina članova Kluba neće podržati Zakon o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju.

Predlaže se da 360 tisuća hrvatskih građana ostane bez dopunskog osiguranja, dodavši da se boji da od ovakve štednje neće biti velike koristi je predlagatelj nije naveo u što će biti usmjeren taj novac. Zastupnik je upozorio da će tim potezom biti najviše opterećeni mladi ljudi, koji u današnjem vremenu teško pronalaze posao, te je upozorio da je takva štednja neefikasna ako se prikupljeni novac ne usmjeri u razvojne projekte koji bi doveli do većeg zapošljavanja.

Klub zastupnika HDZ-a; u ime Kluba Stjepan Milinković

Zastupnik je najavio da će Klub zastupnika HDZ-a podržati predloženi paket zakona. Zastupnik je podsjetio da je u prosincu 2008. Vlada rekla da su temeljni ciljevi financijska konsolidacija zdravstvenog sustava i održavanje visoke razine kvalitete i dostupnosti. Hrvatska je u europskom okruženju, dodao je, svrstana u grupu EU25, u skupinu relativno bogatih zemalja koje imaju dobru zdravstvenu zaštitu. Govoreći o Zakonu o zdravstvenoj zaštiti rekao je da se njime uređuju načela i mjere zdravstvene zaštite, prava i obveze osoba u korištenju zdravstvene zaštite, nositelju društvene skrbi za zdravlje stanovništva, sadržaj i organizacijski oblici obavljanja zdravstvene djelatnosti te nadzor nad obavljanjem zdravstvene djelatnosti. Zdravstvena zaštita u smislu ovog zakona obuhvaća sustav društvenih, skupnih i individualnih mjera, usluga i aktivnosti za očuvanje i unapređenje zdravlja, sprečavanja bolesti, rano otkrivanje bolesti, pravodobno liječenje te zdravstvenu njegu i rehabilitaciju. U daljnjem izlaganju zastupnik je detaljnije izložio odredbe predloženih rješenja. Zaključio je da bi se ovim izmjenama uštedjelo oko 200 milijuna a ne bi se smanjila kvaliteta zdravstvene zaštite te je još jednom najavio da će Klub zastupnika HDZ podržati ovaj paket zakona.

U pojedinačnoj raspravi sudjelovali su: **Nenad Stazić (SDP), Nedeljko Strikić (HDZ), Tatjana Šimac-Bonačić (SDP), Gordana Sobol (SDP) i Mirela Holy (SDP)**. Završni osvrt dao je ministar zdravstva i socijalne skrbi **Darko Milinović**.

Zastupnici su, 28. svibnja 2010., većinom glasova (s 94 glasa „za“, 3 „suzdržana“ i 3 „protiv“) prihvatili Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju, sa 83 „za“ i 16

„protiv“ prihvaćen je Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju, dok je Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti prihvaćen također s većinom glasova (78 „za“ i 22 „protiv“).

A. Favro

* PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O SMANJENJU MIROVINA ODREĐENIH, ODNOSNO OSTVARENIH PREMA POSEBNIM PROPISIMA O MIROVINSKOM OSIGURANJU (hitni postupak; prvo i drugo čitanje)

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

O sadržaju Prijedloga: [PZ 545.pdf](#)

Očitovanje radnih tijela: [Odbor za ratne veterane](#), [Odbor za zakonodavstvo](#), [Odbor za rad i socijalno partnerstvo](#)

 [Videosnimka rasprave](#)

RASPRAVA

O predloženom Zakonu zastupnici su raspravu počeli 27. svibnja 2010. godine u 9 30 sati, a zaključili je poslije 13 sati istog dana.

Klub zastupnika HDZ-a; u ime Kluba Boris Kunst

Klub će podržati donošenje predloženog zakona. Financijska i gospodarska kriza kulminirala je tijekom 2009. godine i to se odrazilo i na proračunske prihode koji su bili znatno manji od potrebnih za financiranje svih javnih potreba, prije svega plaća, mirovina i sva socijalna davanja iz proračuna. Za stabilizaciju i poticanje gospodarskoga razvoja i rasta Vlada Republike Hrvatske donijela je program gospodarskog oporavka. Tim se programom želi postići dugoročna održivost sustava socijalnih osiguranja i povećanje učinkovitosti socijalnih transfera. U okviru Programa predviđena je i revizija sustava mirovina stečenih prema posebnim propisima. Jedna od prvih mjera je predloženo smanjivanje mirovina za 10 posto.

U Hrvatskoj ima 180 975 korisnika mirovina stečenih po posebnim uvjetima. Mirovine prema povoljnijim uvjetima, kako se o tome u javnosti doživljava, predstavljaju jedan oblik socijalne nepravde. Značajnije su više, uvjeti za njihovo ostvarivanje su povoljniji, a isplaćuju se iz sredstava mirovinskog osiguranja generacijske solidarnosti. Smanjenje mirovina, a za to Vlada uporište nalazi i u ustavnim odredbama („svatko je dužan sudjelovati u podmirenju javnih troškova i u skladu sa svojim gospodarskim mogućnostima“), odnosi se na mirovine iznad 3.500 kuna, ali tako da pojedina mirovina nakon smanjenja ne smije biti manja od 3.500 kuna.

Ovim smanjenjem neće se obuhvatiti mirovine hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata i ratnih vojnih invalida, mirovine za 100-postotno oštećenje organizma, mirovine rudara Istarskih ugljenokopa „Tupljak“ d.d. Labin i radnika profesionalno izloženi azbestu.

Predloženim smanjenjem, a počinje 1. srpnja ove godine, obuhvatilo bi se približno 90 000 korisnika takvih mirovina. Ušteda sredstava državnog proračuna namijenjenih financiranju mirovina već bi ove godine bila oko 250 milijuna kuna, sljedeće godine oko 610 milijuna itd.

Klub zastupnika SDP-a; u ime Kluba Nenad Stazić

Klub će podržati predloženi Vladin zakonski prijedlog, iako je nezadovoljan ukupnom mirovinskom politikom. Ali mora se vidjeti zašto dolazi do takvog Prijedloga, je li on palijativno rješenje, gašenje požara, ili je sustavni napor da se uredi ovaj segment mirovinskoga sustava.

Za smanjenjem mirovina poseže se jer je novca u proračunu nestalo. Loš rad Vlade svih ovih godina doveo je do toga da novca nema i sada treba uzeti gdje se uzeti može i poseže se u mirovinski sustav. Bojali su se tuneli, struja prodavala jeftino pa je novca nestalo. Mirovine po posebnim propisima, tzv. povlaštene mirovine, nerviraju građane, osjećaju ih kao nepravdu i traže sustavno rješenje. Suštinu nepravde čini to što se te povlaštene mirovine isplaćuju iz Mirovinskog fonda i to iz prvog stupa generacijske solidarnosti.

Pravedno rješenje bilo bi - Vlada ga ne nudi – svi u mirovinu po općim mirovinskim propisima. Koliko si uplaćivao, tolika će ti biti mirovina, a država će tada

moći donijeti odluku hoće li za neke kategorije umirovljenika - primjerice predsjednika Republike - dati neki dodatak na tu mirovinu (ili nekakvu predsjedničku mirovinu ako nema uvjete), ali iz državnog proračuna, a ne iz Mirovinskog fonda. I to bi bilo sustavno rješenje i Klub bi takvo rješenje zdušno pozdravio jer bi se konačno skinulo s dnevnog reda ovo pitanje koje građane nervira.

Najveću grupaciju tih mirovina na koje će se primijeniti predloženi zakon čine hrvatski branitelji, njih više od 50000, zatim, sudionici Narodnooslobodilačkog rata, 7000. Prosječna mirovina potonjim je 2688 kuna, a prosječna mirovina hrvatskoga branitelja iznosi 5.611 kuna. Hrvatski je sabor donio Deklaraciju o antifašizmu i po njoj bi se te mirovine trebale izjednačiti, no ovoj Vladi ne pada na pamet da tu Deklaraciju provede.

Među onima kojima se predviđa smanjenje mirovine su i pripadnici Hrvatske domovinske vojske (takve vojske nije bilo), vjerojatno su to domobrani, i bilo bi dobro da ih se tako nazove. Smanjuju se i mirovine pripadnika Hrvatskog vijeća obrane, kojima Republika Hrvatska nesebično i požrtvovno iz državnoga proračuna, iz poreza građana, isplaćuje mirovine, a ne žive u Republici Hrvatskoj, nisu u njoj nikad radili ni izdvajali u mirovinski sustav Republike Hrvatske.

Najgorim dijelom predloženog zakona smatramo što se za ta smanjenja mirovina neće izdavati rješenja. Rješenje Zavoda za mirovinsko osiguranje je pravni akt na koji je moguće izjaviti žalbu (a što ako je izračun kriv) i stoga on mora izdati rješenje svakom umirovljeniku. Inače, mirovinski sustav je devastiran, samo 12 posto građana odlazi u mirovinu s punim radnim stažem i to teško da može izdržati ijedna država. Jedno od sustavnih rješenja bilo bi poticanje ostajanja u radnom odnosu do prava na punu mirovinu, i da njihova mirovina bude 70 posto prosječne plaće tokom radnog vijeka.

Zastupnik je o stajalištu Kluba govorio i **u petominutnoj raspravi**. Klub podnosi dva amandmana jer želi biti socijalno osjetljiv i predlaže da se mirovine smanjuju po četiri različite stope, ovisno o visini mirovine: mirovine od 3500 do 4500 kuna za 2 posto; mirovine od 4500 do 6000 kuna za 5 posto; mirovine od 6 000 do 8 000 kuna za 7 posto, a mirovine iznad 8000 za 10 posto. Traži se i da se briše odredba da se umirovljenicima o smanjenju mirovine ne izdaje rješenje. O sudbini ovih amandman zavisi i stav Kluba prema predloženom zakonu.

Klub zastupnika HNS-a/ HSU-a; u ime Kluba Silvano Hrelja (HSU)

Vlada nas u ovom trenutku tjera da dižemo ruku i za smanjenje mirovina onima kojima je prije nepunih dvije godine ublažavala kriterije pri odlasku u mirovinu. Po tim kriterijima ljudi su otišli u mirovinu, koja im je izračunata na temelju propisa. I sada je Vlada poput Robina Hooda u Sherwoodskoj šumi uzela pravo odvajati masne guske od manje masnih guski.

Koji je to kriterij mirovina od 3500 kuna, je li umirovljenička obitelj s 3500 kuna bogata? Da, može se normalno živjeti ako ima tri apartmana, ili malo zemlje i dobro zdravlje. Ali što ako imaju zajedno sedam dijagnoza i ako dvaput tjedno moraju ići liječniku? Ni jedno dopunsko osiguranje neće ih spasiti od propasti. Obrazloženje predlagatelja za smanjenje mirovina je upitno jer nema nikakvih socijalnih cenzusa, a ne radi se ni o uštedama, jer novca nema, već o smanjenju troškova i uzimanju nečega što je dato zakonskim propisima.

Uzimanjem novca za opće potrebe stvaraju se nepravde u mirovinskom sustavu. Ako ćemo revidirati pojedine strukture treba tražiti modele, a ne doći s prijedlogom odsijeci, uzmi. Vjerojatno bi se svi složili da se radi o 10-postotnom smanjenju mirovina saborskih zastupnika i članova Vlade, jer ta prava nisu pokrivena uplatama doprinosa. Zašto predlagatelj ne rješava velike nepravde, zašto nije najprije ukinuo one dvostruke povlaštene mirovine prvih zastupnika Hrvatskoga sabora, koji su imali punu njemačku mirovinu i dobili punu hrvatsku mirovinu na temelju četiri godine rada u Saboru. Zastupnik ne može dignuti ruku za predloženi zakon.

Klub zastupnika IDS-a; u ime Kluba Damir Kajin

Podupire zakonski prijedlog i naglašava da mirovinska reforma mora ići dalje. Kada se bude razgovaralo o zastupničkim mirovinama tada bi trebalo slijediti „logiku mandata“. Predlaže pooštavanje kriterija za dobivanje te mirovine. On, naime, smatra da bi zastupnici koji odrade jedan mandat trebali dobivati 45 posto zastupničke plaće, oni koji odrade dva mandata trebali bi dobiti 55 posto iznosa plaće, oni s tri mandata 65 posto, odnosno 75 posto sa četiri mandata, a za pet mandata 85 posto iznosa plaće. I dalje se zalaže za izjednačavanje prava hrvatskih branitelja i boraca NOR-a, ali „zbog financijskih prilika i politike to neće ići tako lako“, kaže. Boli

spoznaja o granici siromaštva koja u Hrvatskoj iznosi 1845 kuna i činjenici da prosječnu mirovinu od 2162 kuna ukupno prima 557 166 umirovljenika. Problem niskih mirovina možemo riješiti samo jačanjem naših gospodarskih aktivnosti. „Tu se vodi bitka svih bitaka, tu sve počinje i završava i od ishoda tih aktivnosti ovisi kolike će biti mirovine“. Zalaže se za to da se preispitaju neka primanja, jer primjerice stotinu ljudi u agencijama Vlade Republike Hrvatske primaju veću plaću od plaće naše premijerke i imaju pravo na visoki iznos otpremnine (300.000 do 500.000 tisuća kuna). Neki upozoravaju, kaže, na prevelik broj zaposlenih na HRT-u (spominje se višak od 2000 ljudi). Spomenuo je još neke primjere - broj zaposlenih u Uredu Predsjednika Republike Hrvatske (apsolutno ga treba smanjiti) itd. „Hrvatska ima previše članova i potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske, možda previše generala, a sve će to jednog doći na red“, zaključio je.

Klub zastupnika HSS-a; u ime Kluba Stanko Grčić

Zakonski je prijedlog usmjeren na one skupine građana koje su temeljem svog statusa stekle mirovinu pod povoljnijim uvjetima. Kako se hrvatski mirovinski sustav temelji na međugeneracijskoj solidarnosti tako se predloženim zakonom traži solidarnost te skupine umirovljenika s ostalim građanima Republike Hrvatske koja je nužna kako bismo svi zajedno pridonijeli potrebnoj stabilizaciji u zemlji. Vjeruje da su građani koji koriste mirovine ostvarene po posebnim propisima o mirovinskom osiguranju kao i članovi njihovih obitelji svjesni da je potreban i njihov doprinos u prevladavanju ekonomske i financijske krize. „Ako budemo solidarni i bez fige u džepu te složno prionemo radu na ostvarivanju pretpostavki za izlazak iz krize, vjeruje da ćemo naći rješenje i da više neće biti potrebno raspravljati o smanjivanju nečijih mirovina već o tome da poboljšamo uvjete za sve, a to neće biti preko noći“, rekao je. Ograničenja koja se predlažu spadaju u nepopularne mjere, ali su oblik solidarnosti u društvu, a ona je prijeko potrebna u vremenima krize i teškoća, zaključio je zastupnik i podržao predloženi zakon.

Usljedila je pojedinačna rasprava u kojoj su sudjelovali: **Gordan Maras (HDZ)**, **Dragutin Lesar (Hrvatski laburisti)**, **Davoriko Vidović (SDP)**, **Ivica Pančić (nezavisni)**, **Nedjeljka Klarić (HDZ)**, **Stjepan Milinković (HDZ)**, **Josip Đakić (HDZ)**, mr. sc. **Ivan Bagarić (HDZ)**, **Nada Čavlović-Smiljanec (SDP)**,

Daniel Srb (HSP) i Luka Denona (SDP).

Hrvatski je sabor 28. svibnja 2010. godine hitnim postupkom donio ovaj Zakon (72 „za“, 25 „protiv“ i 2 „suzdržana“). Nisu prihvaćeni amandmani Kluba zastupnika SDP-a.

Đ. Krmpotić; J. Šarlija

*** PRIJEDLOG GODIŠNJEG IZVJEŠTAJA O IZVRŠENJU DRŽAVNOG PRORAČUNA
REPUBLIKE HRVATSKE ZA 2009. GODINU**

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

O sadržaju Izvještaja: [POP RATNO PISMO PREDLAGATELJA.pdf](#), [NASLOVNICA_SADRZAJ.pdf](#),

[1 1 PRIKAZ UKUPNIH PRIHODA RASHODA.pdf](#), [1 2 RACUN PRIHODA RASHODA.pdf](#),

[1 3 IZVRŠENJE PRIHODA RASHODA 08 09.pdf](#), [1 4 RACUN FINANCIRANJA 09.pdf](#),

[1 5 RACUN FINANC ANALITIKA.pdf](#) [2 1 ORGANIZACIJSKA KLASIFIKACIJA.pdf](#),

[2 2 EKONOMSKA KLASIFIKACIJA.pdf](#), [2 3 PROGRAMSKA KLASIFIKACIJA.pdf](#),

[3 1 IZVJESTAJ O ZADUZIVANJU 2009.pdf](#), [3 2 KRATKOROCNO ZADUZIVANJE.pdf](#), [3 3 TREZORSKI ZAPISI 2009.pdf](#),

[4 IZVJESTAJ KORISTENJE PRORAC ZALIHE 09.pdf](#), [5 1 IZVJESTAJ DRZAVNA JAMSTVA.pdf](#),

[5 2 DANA DRZAVNA JAMSTVA 09 1.pdf](#), [5 3 DANA DRZAVNA JAMSTVA 09 2.pdf](#),

[5 4 DANA DRZAVNA JAMSTVA 09 3.pdf](#), [6 OBRAZLOZENJE MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI 09.pdf](#),

[7 OBRAZLOZENJE OSTVARENJA PRIHODA RASHODA DP 09.pdf](#), [8 NASLOVNICA - Izvršenje financijskih planova izvanproračunskih korisnika u 2009.](#), [8 1 1 BILANCA HRVATSKE VODE.pdf](#), [8 1 2 PRIHODI.pdf](#),

[8 1 3 RASHODI OPCI DIO.pdf](#), [8 1 4 RACUN FINANCIRANJA.pdf](#), [8 1 5 POSEBNI DIO.pdf](#),

[8 2 1 BILANCA HRVATSKE CESTE.pdf](#), [8 2 2 PRIHODI.pdf](#), [8 2 3 RASHODI OPCI DIO.pdf](#),

[8 2 4 RACUN FINANCIRANJA.pdf](#), [8 2 5 POSEBNI DIO.pdf](#), [8 3 1 BILANCA DAB.pdf](#), [8 3 2 PRIHODI.pdf](#),

[8 3 3 RASHODI OPCI DIO.pdf](#), [8 3 4 RACUN FINANCIRANJA.pdf](#), [8 3 5 POSEBNI DIO.pdf](#),

[8 4 1 BILANCA FZOEU.pdf](#), [8 4 2 PRIHODI.pdf](#), [8 4 3 RASHODI OPCI DIO.pdf](#), [8 4 4 RACUN FINANCIRANJA.pdf](#),

[8 4 5 POSEBNI DIO.pdf](#), [8 5 1 BILANCA HFP.pdf](#), [8 5 2 PRIHODI.pdf](#), [8 5 3 RASHODI OPCI DIO.pdf](#),

[8 5 4 RACUN FINANCIRANJA.pdf](#), [8 5 5 POSEBNI DIO.pdf](#), [9 OBRAZLOZENJE IZVANPRORACUNSKI KORISNICI.pdf](#),

[10 DEFICIT OPCEG PRORACUNA 2009.pdf](#), [11 IZVJESCE OBAVLJENA REVIZIJA.pdf](#)

Očitovanje radnih tijela: [Odbor za lokalnu i područnu \(regionalnu\) samoupravu](#),

[Odbor za financije i državni proračun](#)



[Videosnimka rasprave](#)

RASPRAVA

O ovom Izvještaju zastupnici su raspravljali u popodnevnim satima 27. svibnja 2010. godine.

Klub zastupnika SDP-a; u ime Kluba Dragica Zgrebec

Već pri donošenju Proračuna za 2009. godinu Klub je imao ozbiljne primjedbe, počevši od toga da nema nikakvih antikriznih mjera do precijenjenih prihoda. Govorilo se da krize nema, a o tome da je Hrvatska u dubokoj krizi počelo se govoriti tek sredinom godine kad je došlo do promjene na čelnoj poziciji Vlade Republike Hrvatske. Tada smo u nekoliko tjedana imali još dva rebalansa proračuna. Prvi je na simboličan način smanjivao rashodovnu stranu a drugi, ozbiljniji rebalans povećavao je prihodovnu stranu, bez antikriznih mjera koje bi povećale gospodarski rast. Išlo se na tzv. konsolidaciju javnih financija, uveli su se novi porezi, porez na plaće i mirovine, nove trošarine i povećao se porez na dodanu vrijednost, što nijedna zemlja u recesiji i dubokoj krizi ne radi.

Posljedica toga su zabrinjavajući svi makroekonomski pokazatelji u 2009. godini: pad BDP-a 5,8 posto, pad uvoza 2,7 posto, pad izvoza 16,2 posto, pad investicija u fiksni kapital čak 11,8 posto. Imamo i pad osobne potrošnje za 8,5 posto, ali i jedino rast državne potrošnje. Iako je simbolična, 0,2 posto, zabrinjava da je na razini 2008. godine. Posebno zabrinjava značajan pad zaposlenosti za 3,6 posto, što je 56 021 izgubljeno radno mjesto. Hrvatska ionako ima jednu od najmanjih stopa zaposlenosti radno aktivnog stanovništva - 57 posto - dok po nekim direktivama zemlje Europske unije teže stopi čak 70 posto. Prihodi su realizirani u visini od 110,6 milijardi, što je 4,8 posto manje u odnosu na prethodnu godinu. U tim prihodima dominiraju porezi na potrošnju sa čak 77 posto ukupnih poreznih prihoda ili 46,5 milijardi kuna, a oni će i dalje padati jer se smanjuje kupovna moć stanovništva.

Rashodi od 120 milijardi kuna su mogli biti održavani samo uz nova porezna opterećenja, zaduživanje i smanjenje osobnih i mirovinskih izdataka. Problem deficita proračuna je ne samo u njegovoj visini nego što on proizlazi iz tekuće potrošnje u

proračunu, a ne iz investicijske potrošnje. Tako smo se u 2009. godini zadužili 1,5 milijardi eura.

Takva politika znači dugoročnu stagnaciju i mi u Klubu zastupnika SDP-a mislimo da Hrvatska mora bitno mijenjati i proračunsku politiku i poreznu politiku. Uporno govorimo da treba doći do smanjenja zdravstvenog doprinosa koji se plaća iz dohotka zaposlenih (u zadnje vrijeme i dijela umirovljenika), što će značiti povećanje kupovne moći. Potrebno je smanjiti porezno opterećenje bruto cijene rada i stimulirati konkurentnost. Porezom treba obuhvatiti širi krug poreznih obveznika, od poreza na imovinu do poreza na kapitalnu dobit. To bi bile prave mjere koje bi mogle pokrenuti gospodarski rast.

Ostaju i određene dileme i pitanja, primjerice, kolika su neplaćena dugovanja proračunskih korisnika, a koja nisu evidentirana kroz rashodovnu stranu, koliki je potencijalni deficit u narednim godinama jer će doći na naplatu jamstva, pogotovo ona koja se odnose na brodogradnju.

S obzirom na to da smo imali ozbiljne primjedbe pri donošenju proračuna za 2009. a da se njegovim rebalansima ništa bitno nije promijenilo mi nećemo dati glas ovom Godišnjem izvještaju.

Klub zastupnika HDZ-a; u ime Kluba mr. sc. Goran Marić

Klub će podržati Prijedlog godišnjeg izvješća, posebice zbog toga što nikada nisu bile teže okolnosti i teža ekonomska situacija i da je doista trebalo znanja i napora da se prevlada 2009. godina. Čuli smo da je Vlada intervenirala s tri rebalansa proračuna koji su bili usmjereni i na smanjenje rashoda ali i na povećanje prihoda.

Ekonomska kriza došla je iz međunarodnoga okružja, pa iako su financijske malverzacije bile prisutne u ekonomskoj povijesti, već odavno ovakav sustavan oblik neodgovornosti nije zabilježen u ekonomskom svijetu. O tome najbolje govore spomenuti negativni ekonomski pokazatelji, pri čemu se mora naglasiti da je nezaposlenost zaista dosegla nepodnošljivu razinu. Ali i u takvim najtežim uvjetima ona je znatno manja nego u nekim godinama kad nije bilo ekonomske krize i kad je bilo 350 000 i 390 000 nezaposlenih. Što se tiče prigovora na naš vanjski dug treba se prisjetiti da je udio tog duga u ukupnom BDP-u u zemljama Europske unije u prosjeku iznad 70 posto, a u Hrvatskoj je do 35 posto. Uključujući sva državna

jamstva i Hrvatsku banku za obnovu i razvoj ne prelazi 50 posto.

Posebno otežavajući čimbenik bila su nepovoljna kretanja na tržištu rada i kapitala te visoka razina kamatnih stopa. U uvjetima kad banke nisu htjela pratiti turizam, djelatnost od koje skoro Hrvatska živi, trebalo je završiti 2009. i ostvariti proračun, a on je ostvaren sa 99,4 posto. Inače, Izaslanstvo saborskog Odbora za financije i državni proračun nazočilo je sjednici istoimenog francuskog Odbora u francuskom parlamentu, koji je, kako je prenio zastupnik, raspravljalo i o ekonomskom stanju u Hrvatskoj. Odbor je javno pohvalio stabilnost financijskog sustava u Republici Hrvatskoj i reforme koje poduzima Vlada Republike Hrvatske. Rečeno je i da je Hrvatska u ekonomskom pogledu ispunila sve kriterije za ulazak u Europsku uniju i da je stabilnija u financijskom i ekonomskim smislu od mnogih zemalja članica Europske unije (Grčke, Bugarske, Rumunjske i drugih). Članovi tog Odbora istaknuli su i dva razloga koji nam mogu onemogućavati brži izlazak iz gospodarske krize: nedovoljna razina kreditne aktivnosti poslovnih banaka u Republici Hrvatskoj i iznimno visoke kamatne stope. To smo čuli u francuskom parlamentu, a i mi sami često to napominjemo kao najveću prepreku u povećanju gospodarske aktivnosti i bruto domaćeg proizvoda. Nakon jednog ovako iznimno dragocjenog iskustva trebamo zaključiti i poručiti poslovnim bankama u Hrvatskoj da osim promicanja i respekta prema individualnim interesima trebaju respektirati i širi društveni interes.

Klub zastupnika HNS-a/HSU-a; u ime Kluba Zlatko Koračević

Izvješće je jedna uobičajena točka s uobičajenom raspravom i zaključcima pa gotovo sigurno sljedeće godine ista priča dok se ne dogodi promjena, koja se zove izbori i potpuno drugačiji pristup formiranja i trošenje državnog proračuna.

Činjenica je da smo mi iz oporbe pri donošenju proračuna za 2009. godinu imali vrlo konkretne primjedbe i upozoravali na svjetsku krizu i ranjivost našega gospodarstva te skoro potrebu donošenja rebalansa proračuna. Samo u prvom rebalansu, dok je bio premijer Sanader, napravljen je radikalni rez i smanjena je potrošnja za oko 6 milijardi kuna, a ovo drugo je ostalo na istoj razini, uz malu kozmetiku. Proračun (rebalans) mora dati gospodarstvu prostora da može funkcionirati i izvući zemlju iz krize. Izvješće o realizaciji proračuna prilika je da se

otvoreno veli ljudi, pogriješili smo, nismo napravili to, a te i te stvari su pred nama, i to je interes pozicije i interes opozicije.

Treba pohvaliti novinu u Izvješću, odnosno priloženo izvješće o reviziji Izvješća. Vrijeme je da progovorimo i o učincima koje su pojedine proračunske stavke imale u određenim segmentima. Zastupnik je bio u Izaslanstvu Sabora koje je posjetilo Odbor za financije francuskog parlamenta. Odbor ima 48 članova i svaki od njih zadužen je za određeno područje proračuna i ima ga pravo i obvezu kontrolirati. To je odgovorno društvo koji se odgovorno odnosi prema novcu poreznih obveznika i sigurno da svatko želi što prije takav odnos i u našoj državi, rekao je zastupnik.

Klub želi poručiti da je nužna potpuno drugačija koncepcija proračuna i smatra da se Vlada nema pravo ponašati kao obrnuti Robin Hood, da uzima siromašnima i daje povlaštenima. Klub ne može podržati Izvješće jer nije podržao proračun a niti rebalanse, ali želi da skori rebalans bude kontrolna točka gospodarskog oporavka, koji je najavila premijerka. Moramo prijeći iz gospodarstva štednje i restrikcije u gospodarstvo rasta i stvaranja novih vrijednosti i za to proračunom stvoriti uvjete.

Klub zastupnika IDS-a; u ime Kluba Damir Kajin

Domaći bruto proizvod po glavi stanovnika smanjen je u 2009. godini na 10200 eura s 10700 eura u 2008., industrijska proizvodnja pala je za 9,2 posto, trgovina na malo 15,3 posto, inozemni dug narastao je na 44,9 milijardi kuna, neki su od iznesenih podataka o našem makroekonomskom okruženju u 2009. godini. Možda te brojke običnom građaninu ne znače mnogo. Naši građani znaju samo da lošije žive i da im 2010, neće biti bolje. Prosječni građanin u ovoj zemlji u 2010. gubi regres, božićnicu, već je izgubio besplatan prijevoz za djecu koja idu u školu, besplatne školske knjige, zdravstvo postaje skuplje, gubi se povrat poreza itd., a najgore, nastavit će se i gubitak radnih mjesta. Hrvatska je u velikim problemima i to više nitko ne skriva. Ni mjere Vlade Republike Hrvatske, koje su, na neki način, lakmus papir za naivne, teško mogu dati rezultate u godinama pred nama.

Čini se da ova Vlada politiku oporavka kani prebaciti na lokalnu samoupravu, što ne rade druge države, a može li ona pokrenuti zemlju? Kad bi imala prihode kao Vlada sigurno bi mogla, ali kad u jednoj bezobrazno centraliziranoj državi kao što je Republika Hrvatska u kojoj najmanje 90 posto javnih prihoda kontrolira država, teško

je vjerovati da bi takve mjere na bilo koji način mogle bitnije pripomoći gospodarskom oporavku Republike Hrvatske. Ozbiljnijih promjena u ovoj državi neće biti dok s konja ne sjaše ova ekipa koja jednostavno ne vidi da im je konj lipsao. Jasno je da su oni koji su najduže sjedili na njemu i najodgovorniji za prilike u ovoj zemlji.

Klub nije podržao državni proračun za 2009. pa ne može podržati ni Izvješće.

U pojedinačnoj raspravi sudjelovali su: **Boris Kunst (HDZ)**, mr. sc. **Vesna Buterin (HDZ)**, **Davor Huška (HDZ)**, **Branko Bačić (HDZ)** i **Marija Lugarić (SDP)**.

Hrvatski je sabor 28. svibnja 2010. godine prihvatio ovaj Izvještaj (74 glasa "za", 24 "protiv").

Ujedno je donio sljedeće odluke: Odluku o davanju suglasnosti na financijski plan Hrvatskih voda (76 glasova "za", 13 "protiv", 7 "suzdržanih"); Odluku o davanju suglasnosti na financijski plan Hrvatskih cesta (73 glasa "za", 20 "protiv", 5 „suzdržanih“); Odluku o davanju suglasnosti na financijski plan Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka na 18. sjednici 28. svibnja 2010. (75 glasova "za", 19 "protiv", 3 "suzdržana"); Odluku o davanju suglasnosti na financijski plan Hrvatskog fonda za privatizaciju (74 glasova "za", 22 "protiv", 1 "suzdržan") te Odluku o davanju suglasnosti na financijski plan Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost (76 glasova "za", 18 "protiv").

Đ. Krmptić

* IZVJEŠĆE O RADU PRAVOBRANITELJICE ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA ZA 2009. GODINU

Podnositelj: Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova

Sadržaj Izvješća: [POP RATNO PISMO PREDLAGATELJA, IZVJESCE PRAVOBRANITELJICA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA.pdf](#)

Očitovanje radnih tijela: [Odbor za ravnopravnost spolova](#), [Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina](#), [Vlada Republike Hrvatske](#)



[Videosnimka rasprave](#)

RASPRAVA

Jedina točka dnevnoga reda o kojoj je Hrvatski sabor raspravljao 28. svibnja 2010. bilo je Izvješće.

Klub zastupnika SDP-a; u ime Kluba Gordana Sobol

S obzirom na to da pravobraniteljica za ravnopravnost spolova već nekoliko godina konstantno ukazuje na probleme u provođenju Zakona o ravnopravnosti spolova čudi da na takva upozorenja nema nikakvih reakcija nadležnih državnih tijela. Nema dosljedne primjene Zakona o ravnopravnosti spolova, Nacionalne politike za promicanje ravnopravnosti spolova i svih donesenih strategija na tom području, a Zakon se deklarativno shvaća. Vrijeme je da prestanemo šutke prelaziti preko činjenice da se s nizom mjera na području ravnopravnosti spolova i previše kasni ili već donesene mjere uopće ne provode. Upozorila je na područja na kojima su žene u Hrvatskoj u neravnopravnom položaju (tržište rada, sudjelovanje žena u odlučivanju na svim razinama u društvu), napose na nasilje koje se provodi na ženama. Kao i proteklih godina tako se i danas najveći postotak nezaposlenih žena nalazi u dobnoj skupini od 50 do 54 godine (15,3 posto), a najteže se zapošljavaju žene iznad 50 godina života. Alarmantan je podatak da je od 118.286 osoba zaposlenih u 2009., na neodređeno vrijeme zaposleno samo 17.186 osoba, a na određeno vrijeme 101.100 osoba ili više od 85 posto. Udio žena u broju zaposlenih na neodređeno vrijeme je 55,4 posto, a na određeno 59,4 posto. Tako su se lani, kao i proteklih godina kršile odredbe Zakona o radu, jer je zapošljavanje na neodređeno vrijeme osnovni oblik zapošljavanja, a na određeno vrijeme samo u izuzetnim slučajevima. Lani je takvih izuzetnih slučajeva bilo više od 85 posto. Rad žena u potplaćenim zanimanjima, razlika u plaćama u odnosu na kolege i veći broj žena zaposlenih po ugovoru na određeno vrijeme ukazuju na postojanje neravnopravnog odnosa na tržištu rada, upozorava zastupnica.

Novi Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji (donesen lani) pored tjelesnog, psihičkog i spolnog nasilja, kao oblik nasilja uvodi i ekonomsko nasilje veliki je iskorak u odnosu na dotadašnju prasku. Izlazeći na uvidaj policija bi trebala precizno prijavljivati o kojem se obliku nasilja radi navodeći ne samo članak nego i stavak

Zakona. U protivnom i dalje nećemo imati podatke koji bi nam pokazivali koja je vrsta nasilja najizraženije, i to po spolu, te shodno tome nećemo moći kreirati mjere prevencije nasilja. Broj prijavljenog nasilja povećan je u odnosu na 2008. godinu, a konstatacija da je svakih 17 dana ubijena jedna žena zaslužuje veći komentar i pažnju Vlade kada je u pitanju izvješće pravobraniteljice za ravnopravnost spolova. Klub će prihvatiti Izvješće.

Klub zastupnika HSS-a; u ime Kluba Marijana Petir

Stvarnost i statistika upućuju na zaključak da su žene ranjivija skupina od muškaraca te počesto u neravnopravnom položaju. U području rada i dalje je veći udio žena među nezaposlenima (56,7 posto) i u potplaćenim sektorima, rjeđe napreduju na poslu, veći broj žena radi po ugovora na određeno vrijeme, žene su u većini uznemiravane na radnom mjestu temeljem spola. Uz to, uočljiva je jasna horizontalna i vertikalna segregacija između muškaraca i žena i žene su još uvijek dodatno opterećene i radom u obitelji. Na tržištu rada još uvijek je jaka podjela na „muška“ i „ženska“ zanimanja na razini srednjoškolskog i visokog obrazovanja. Najveći postotak pritužbi u području zapošljavanja i rada, odnosi se, kao i prethodne godine, na uznemiravanje i spolno uznemiravanje (56,5 posto), slijede natječaji i procedura pri zapošljavanju, razlike u plaćama, premještanje na slabije plaćeno ili kvalifikacijama neodgovarajuće radno mjesto, onemogućavanje napredovanja, nezakonito potpisivanje ugovora o radu i uskrata prava na usavršavanje.

Stereotip da samo žena treba brinuti o djeci i kućanstvu ima utjecaja na njihovu diskriminaciju na tržištu rada te je prepoznat kao jedan od glavnih razloga njihove ograničene društvene i političke uključenosti. Ravnopravnije preuzimanje kućanskih obveza i brige oko djece pridonijet će boljem usklađivanju radnih i obiteljskih obveza oba zaposlena roditelja, a ženama omogućiti brži povratak na radno mjesto.

Upozorila je na izuzetno zabrinjavajući i zastrašujući podatak MUP-a o drastičnom povećanju broja žena žrtava ubojstva koje su ubili članovi njihovih obitelji. U 2008. bilo je 11 takvih slučajeva, dok je lani čak 21 žena na taj način izgubila život. Žena je najviše izložena opasnosti od ubojstva unutar vlastitog doma, u okružju onih koji bi je trebali poštivati, voljeti i štiti. Nasilje u obitelji ozbiljan je problem koji

generira daljnje probleme jer mu svjedoče i djeca, koje to bitno može oštetiti u razvoju, a može doći i do međugeneracijskog prijenosa nasilja. Stoga je učinkovito djelovanje na prevenciju obiteljskog nasilja nužno.

Prisutni su i spolni stereotipi i stereotipne podjele, a mediji različito tretiraju iste događaje ovisno o tome sudjeluju li u njima žene ili muškarci. O ženama iz javnog života, posebno političarkama češće se govori u trivijalnom i omalovažavajućem kontekstu u odnosu na njihove muške kolege, i ne dobivaju dovoljno ozbiljnog medijskog prostora koji tematizira njihovu profesiju u odnosu na muškarce. Športašice tek iznimnim vrhunskim rezultatima uspijevaju izboriti prostor u medijima, a njihovo tijelo i dalje je više u centru interesa. Medijima nisu zanimljive niti žene u ruralnim krajevima, a jednako ih tako ne zanima položaj žena braniteljica i žena koje se bave opasnim zanimanjima.

Klub je suglasan s preporukama Pravobraniteljice o tome da je neophodno poduzeti učinkovite mjere vezane uz položaj žena, posebice na tržištu rada kao i prevenciju obiteljskog nasilja uključujući tu psihosocijalni tretman počinitelja te za jačanje pozicija koordinatorica i koordinatorica u tijelima državne uprave i na razini lokalne i područne, odnosno regionalne samouprave itd. Sve su te mjere potrebne kako bi se sustavnije i učinkovitije provodile zakonske odredbe o promicanju ravnopravnosti spolova i Nacionalne strategije zaštite od nasilja u obitelji.

Klub zastupnika HNS/HSU-a; u ime Kluba zastupnica Danica Hursa

Ravnopravnost spolova treba usvojiti kao temeljno načelo postupanja u svim aktivnostima. Iz Izvješća je vidljivo da usvajanje tog načela bilježi napredak, ali nije dovoljan, pa još uvijek u velikoj mjeri izostaje na praktičnoj i formalnoj razini. Diskriminacija na području rada i zapošljavanja prisutna je kako u privatnom tako i u javnom sektoru uključujući tu i državna tijela, rekla je zastupnica osvrćući se samo na neka područja iz Izvješća. Zakonom o radu trebalo bi precizirati zaštitu trudnica i dojila kada je u pitanju sigurnost njihova povratka na posao. Podsjeća na primjedbe i prijedloge koje je Pravobraniteljica imala na Zakon o radu (nedavno se o tome raspravljalo u Saboru), ali u konačnici prijedlozi nisu usvojeni iako su bili usmjereni na postizanje stvarne zaštite od diskriminacije i smanjivanje diskriminacijskog učinka ugovora o radu na određeno vrijeme, osobito na žene (poglavito trudnice).

Izvješće sadrži analizu implementacije antidiskriminacijskih zakonskih odredbi i mjera za uspostavljanje ravnopravnosti spolova kroz opće akte jedinica lokalne samouprave. Postojeća situacija nije zadovoljavajuća pa su date preporuke za poboljšanje stanja na ovom području, koje Klub podržava. Upozorila je na ulogu medija u osvješćivanju javnosti da je nasilje nad ženama moralno, etički i zakonski nedopustivo. Unatoč činjenici da su mediji tu odigrali važnu ulogu jasno je kako još mnogo toga nije učinjeno. Mediji su dužni poštivati nacionalne i međunarodne zakone i propise koji reguliraju njihovu obvezu promicanja vrijednosti ravnopravnosti spolova i uklanjanja stereotipa, seksizma i uvredljivih i ponižavajućih načina prezentacije žena i muškaraca u medijskim sadržajima, bez obzira na njihov društveni status. Važno je ponoviti da je promicanje svijesti o ravnopravnosti muškaraca i žena zakonska obveza medija temeljena na Ustavu i Zakonu o elektroničkim medijima. Kao podsjetnik o tome kako radi naša javna televizija upozorila je na Izvješće o promicanju svijesti o ravnopravnosti žena i muškaraca u programima HR-a i HTV-a na HRT-u koje je lani podnijelo Programsko vijeće HRT-a, a saborska su ga radna tijela ocijenila manjkavim.

Zaključno, Klub će podržati Izvješće.

Klub zastupnika HDZ-a; u ime Kluba Karmela Caparin

U Izvješću Pravobraniteljica se, uz ostalo, osvrće na nasilje u obitelji i na rad policije na temelju postupanja po pritužbama. Tako je lani policija predložila izricanje sveukupno 11.752 zaštitne mjere, što je za 19,5 posto više u odnosu na 2008. Upozorava na drastično povećanje broja žena žrtava ubojstva koje su ubili članovi njihovih obitelji te na činjenicu da još uvijek imamo velik broj neprijavljenih nasilnika u obitelji jer se žene boje za svoju sigurnost, pogotovo u ruralnim sredinama. Žrtvama obiteljskog nasilja se prema Zakonu o besplatnoj pravnoj pomoći ne osigurava besplatna pravna pomoć u kaznenim odnosno prekršajnim postupcima, jer se za ta kaznena odnosno prekršajna kaznena djela počinitelje goni po službenoj dužnosti, a kazneni odnosno prekršajni progon preuzima državno odvjetništvo odnosno policija. Dakle, pred sudovima nastupaju bez odvjetnika, a to pojačava osjećaj nezaštićenosti. Kaže da je zakonska regulativa u vezi s postupanjem u slučaju nasilja u obitelji dobra, ali izostaje primjena.

Izvješća vezana uz nasilje u obitelji slažu se od podataka prikupljenih od

policije, centara za socijalnu skrb i pravosudnih tijela, ali gotovo nikada od odgojno-obrazovnih sustava i povjerenstava za ravnopravnost spolova na razini svih županija. Očito je da ta povjerenstva moraju više i bolje raditi. Koordinator i koordinatorice u uredima državne uprave reagiraju nažalost, tek nakon upita pravobraniteljice za ravnopravnost spolova i nakon dugotrajnog inzistiranja. Na lokalnoj se razini još uvijek ne radi dovoljno na osvješćivanju problema obiteljskog nasilja, kao problema zajednice, unatoč svim donesenim zakonima i Nacionalnoj strategiji zaštite od nasilja u obitelji od 2008. do 2010.

Osvrnula se i na medije čiji rad pravobraniteljica sustavno prati. Nažalost oblici seksizma još uvijek su dio medijskih sadržaja. Na HRT-u se pojavljuju reklame koje nose društveno neprihvatljivo ponašanje prema ženama, a žene se seksistički tretiraju u sklopu prijenosa s pojedinih športskih događaja u programima HTV-a. Na javnoj su televiziji uglavnom teme o gospodarstvu, a u takvim emisijama istupaju muškarci dok su vrlo rijetko ili ih nema žene - stručnjakinje. Mediji su često pokazivali da uspješna političarka mora biti čelična, mora biti muškog glasa, a obično se analizira kako je obučena, nosi li broš i kakvu torbu. Nisam ni jedanput vidjela da se kritizira muškarac i da se govori o tome kakvu kravatu i odijelo ima i je li ono ispeglano, vuku li mu se hlače po cesti, ima li odgovarajuću košulju. Zaključujući istup konstatira da će Klub prihvatiti Izvješće iz kojeg su vidljive brojne aktivnosti pravobraniteljice za ravnopravnost spolova.

Usljedila je pojedinačna rasprava u kojoj su sudjelovali: **Ingrid Antičević-Marinović (SDP), Karolina Leaković (SDP) i Nadica Jelaš (SDP).**

Hrvatski je sabor 28. svibnja 2010. prihvatio Izvješće o radu pravobraniteljice za ravnopravnost spolova za 2009. godinu (95 „za“ i 1 „protiv“). Prihvaćen je i prijedlog Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina da se mišljenja, primjedbe i prijedlozi izneseni u raspravi u Izvješću, i prijedlozi i preporuke Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova dani u izvješću, dostave Vladi Republike Hrvatske radi poduzimanja mjera za učinkovitiji rad nadležnih državnih tijela i tijela koja imaju javne ovlasti (93 „za i 1 „suzdržan“).

J. Šarlija

*** IZVJEŠĆA MANDATNO-IMUNITETNOG POVJERENSTVA****Predlagatelj: Mandatno-imunitetno povjerenstvo****O sadržaju Izvješća: [IZVJEŠĆE MIP](#), [IZVJEŠĆE MIP](#)** **[Videosnimka rasprave](#)**

Ova Izvješća bila su na dnevnom redu 28. svibnja 2010., a istog dana zastupnici su o tome glasovali.

Damir Sesvečan, predsjednik Mandatno-imunitetno povjerenstva, objasnio je da su protiv zastupnice **Marijane Petir (HSS)** i zastupnika **Slavka Linića (SDP)** podnesene privatne tužbe.

Budući da su Marijana Petir i Slavko Linić zastupnici 6. saziva te da na osnovu članka 75. Ustava RH imaju imunitet do prestanka zastupničkog mandata Mandatno-imunitetno povjerenstvo predlaže Hrvatskom saboru donošenje slijedećih odluka: uskraćuje se odobrenje za pokretanje kaznenog postupka protiv zastupnice **Marijane Petir (prijedlog prihvaćen sa 95 glasova)** i zastupnika **Slavka Linića (prijedlog prihvaćen jednoglasno sa 97 glasova)**.

M. Micek

*** NAKNADNO GLASOVANJE**

Uz izjašnjavanje o točkama dnevnog reda raspravljenim proteklog tjedna na sjednici Hrvatskoga sabora u petak, 21. svibnja 2010., zastupnici su se očitovali i o onima o kojima se nije glasovalo u tjednu od 19. do 21. svibnja. Raspravu o tim točkama prikazali smo u „Tjednom pregledu rada Hrvatskoga sabora od 19. do 21. svibnja, a u nastavku donosimo ishod glasovanja.

Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o igralištima za golf (hitni postupak, prvo i drugo čitanje)

Na sjednici 21. svibnja zastupnici su se izjašnjavali o amandmanima

podnesenim na Konačni prijedlog zakona, ali nisu završili taj posao. Naime, izjašnjavanje je prekinuto zbog nedostatka kvoruma, zbog čega je odgođeno i odlučivanje o predloženom Zakonu. Većinom glasova (21 „za“ i 71 „protiv“) odbijen je prijedlog zaključka Odbora za turizam koji se zalagao za to da se važeći Zakon o igralištima za golf stavi izvan snage.

Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o Hrvatskom Crvenom križu (hitni postupak, prvo i drugo čitanje)

Hrvatski je sabor 21. svibnja - hitnim postupkom - donio Zakon o Hrvatskom Crvenom križu, korigiran amandmanom matičnog Odbora (77 glasova „za“, 1 „protiv“ i 6 „suzdržanih“).

Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o izmjenama Zakona o javnim cestama (hitni postupak, prvo i drugo čitanje)

Na sjednici 21. svibnja 2010. Hrvatski je sabor - hitnim postupkom i uz amandmanske korekcije predlagatelja - donio Zakon o izmjenama Zakona o javnim cestama (75 glasova „za“, 22 „protiv“ i 1 „suzdržan“).

Izvješće o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama za 2009. godinu

Izvješće je prihvaćeno većinom zastupničkih glasova (77 „za“, 19 „protiv“ i 2 „suzdržana“) na sjednici 21. svibnja 2010.

Izvješće o korištenju pretpristupnih programa pomoći Europske unije za razdoblje od 1. srpnja do 31. prosinca 2009. godine

Hrvatski je sabor prihvatio Izvješće na sjednici 21. svibnja 2010. većinom zastupničkih glasova (80 „za“, 11 „protiv“ i 7 „suzdržanih“).

M. Kozar

Izvješća Hrvatskoga sabora tjedni pregled

Impresum:

Izdavač: Služba za odnose s javnošću Hrvatskoga sabora

Voditeljica Službe i odgovorna urednica: Ružica Šimunović

Redakcija: Ana Favro (novinarka), Vanja Goldberger (novinar, grafičko-tehnička obrada), Mirjana Kozar (novinarka), Đurđica Krmpotić (novinarka), Marta Micek (lektorica), Majda Petrović (priprema podataka), Jasenka Šarlija (novinarka), Sanja Šurina (novinarka)

Adresa redakcije: 10000 Zagreb, Trg Sv. Marka 6

Telefon: 01/4569 722

Telefaks: 01/6303 018

Internet adresa: <http://www.sabor.hr>

E-mail: sabor@sabor.hr

